

ZARZĄD POWIATU WRZESIŃSKIEGO

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI POWIATOWEGO PROGRAMU OPIEKI NAD ZABYTKAMI DLA POWIATU WRZESIŃSKIEGO NA LATA 2014-2017 ZA OKRES 2016-2017

Opracowanie:

Sebastian Mazurkiewicz

Września

GRUDZIEŃ 2017 r.

WPROWADZENIE

Powiatowy Program Opieki nad Zabytkami dla Powiatu Wrzesińskiego na lata 2014-2017 został wprowadzony przez Radę Powiatu we Wrześni uchwałą nr 226/XXXVI/2013 z dnia 27 grudnia 2013 r. na podstawie art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2013 r. poz. 595 z późn. zm.) oraz art. 87 ust. 3 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2003 r. Nr 162 poz. 1568 z późn. zm.).

Powiatowy Program Opieki nad Zabytkami dla Powiatu Wrzesińskiego na lata 2014-2017 uzyskał pozytywną opinię Wielkopolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Poznaniu w dniu 4 grudnia 2013 r. Wykonanie realizacji założeń dotyczących opieki nad zabytkami sformułowanymi w *Powiatowym Programie Opieki nad Zabytkami dla Powiatu Wrzesińskiego na lata 2014-2017* powierzono Zarządowi Powiatu Wrzesińskiego.

Uchwałą Rady Powiatu Wrzesińskiego nr 226/XXXVI/2013 z dnia 27 grudnia 2013 r. w sprawie przyjęcia *Powiatowego Programu Opieki nad Zabytkami dla Powiatu Wrzesińskiego na lata 2014-2017* ogłoszono 22 stycznia 2014 r. w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego pod pozycją nr 505. Tym samym realizacja programu weszła w życie po 14 dniach od ogłoszenia, czyli od 6 lutego 2014 r.

Zgodnie z art. 87 ust. 5 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie i opiece nad zabytkami (Dz. U. nr 162, poz. 1568 z późniejszymi zmianami) Zarząd Powiatu sporządza co dwa lata sprawozdanie z realizacji programu opieki nad zabytkami i przedstawia je radzie Powiatu.

Zgodnie z ustawą o ochronie i opiece nad zabytkami za podstawowe cele programu opieki nad zabytkami należy przyjąć:

1. włączenie problemów ochrony zabytków do systemu zadań strategicznych, wynikających z koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju,
2. uwzględnienie uwarunkowań ochrony zabytków, w tym krajobrazu kulturowego i dziedzictwa archeologicznego, łącznie z uwarunkowaniami ochrony przyrody i równowagi ekologicznej,
3. zahamowanie procesów degradacji zabytków i doprowadzenie do poprawy stanu ich zachowania,
4. wyeksponowanie poszczególnych zabytków oraz walorów krajobrazu kulturowego,

5. podejmowanie działań zwiększających atrakcyjność zabytków dla potrzeb społecznych, turystycznych i edukacyjnych oraz wspieranie inicjatyw sprzyjających wzrostowi środków finansowych na opiekę nad zabytkami,
6. określenie warunków współpracy z właścicielami zabytków, eliminujących sytuacje konfliktowe związane z wykorzystywaniem tych zabytków,
7. podejmowanie przedsięwzięć umożliwiających tworzenie miejsc pracy związanych z opieką nad zabytkami.

Na posiedzeniu Rady Powiatu Wrzesińskiego z dnia 14 lutego 2016 r. przyjęto *Sprawozdanie z realizacji Powiatowego Programu Opieki nad Zabytkami dla Powiatu Wrzesińskiego na lata 2014-2017 za okres 2014-2015* (załącznik do protokołu nr XIV/2015).

REALIZACJA PROGRAMU

1. PROWADZENIE PRAC KONSERWATORSKICH, RESTAURATORSKICH I BUDOWLANYCH PRZY OBIEKTACH ZABYTKOWYCH

W celu zabezpieczenia i utrzymania obiektów zabytkowych nieruchomych będących własnością powiatu lub w jego zarządzie oraz ich otoczenia w jak najlepszym stanie, Powiat Wrzesiński prowadził przy nich stosowne prace konserwatorskie, restauratorskie i budowlane. Pozwoli to na korzystanie z nich w sposób zapewniający trwałe zachowanie ich wartości oraz zapewnienie warunków do ich naukowego badania i dokumentowania.

Inwestycje przy obiektach wpisanych do rejestru zabytków

Liceum Ogólnokształcące im. H. Sienkiewicza we Wrześni

nr rej. zabyt. 798/Wlkp/A z 25.05.2010

Obiekt w strefie ochrony konserwatorskiej historycznego układu urbanistycznego miasta. Budynek zbudowany w 1911 r. wg projektu Paula Pitta z Poznania. Dwupiętrowy budynek na rzucie zbliżonym do litery U, składający się z trzech prostokątnych skrzydeł. Frontowe skrzydło wzbogacone prostokątnym ryzalitem. Budynek nakrywa wysoki dach wielopołaciowy, kryty dachówką, na szczycie dachu skrzydła głównego wieżyczka wentylacyjna. Wejścia do budynku

od ul. Szkolnej i od ul. Witkowskiej ujęte w portalowe obramienia. Stan zachowania: bardzo dobry. Sposób użytkowania: szkoła - Liceum Ogólnokształcące im. Henryka Sienkiewicza

- 2016 r.: wykonano remont pomieszczeń szkolnych: pięć sal lekcyjnych, bibliotekę, pomieszczenie radiowęzła. W pomieszczeniach przeprowadzono kapitalny remont łącznie z wymianą instalacji elektrycznej. Pozwolenie Wielkopolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków Nr 289/2016/A z dnia 18.05.2016 r.
- 2017 r.: wykonano remont pomieszczeń szkolnych: osiem sal lekcyjnych. W pomieszczeniach przeprowadzono kapitalny remont łącznie z wymianą instalacji elektrycznej. Pozwolenie Wielkopolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków Nr 273/2017/A z dnia 25.04.2017 r. r.; wykonano wentylację w mieszkaniu służbowym znajdującym się w budynku głównym szkoły. Wentylację wykonano w dwóch pokojach, kuchni, holu i łazience (wykucie otworów w elewacji, montaż rur pcv, przedłużenie przewodu wentylacyjnego w dachu). Pozwolenie Wielkopolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków Nr 238/2017/A z dnia 10.04.2017 r.
- Ponadto wykonano wszelkie niezbędne prace wynikające z corocznych przeglądów technicznych budynku oraz bieżącą konserwację i utrzymanie obiektu.

Budynek dworski, czyli oficyna w zespole parkowo-pałacowym w Kołaczkowie

nr rej. zabyt: 2520/A z 7.10.1955

Budynek z 1820 r. wchodzący w skład zespołu parkowo-pałacowego. Budynek o formach klasycystycznych. Parterowy, na wysokim podpiwniczeniu, nakryty dachem naczółkowym. Wejście główne na osi ujęte przyściennymi kolumnami. Nad wejściem trójkątny ryzalit. Stan zachowania: dobry. Sposób użytkowania: obiekt nieużytkowany.

- Wykonano wszelkie niezbędne prace wynikające z corocznych przeglądów technicznych budynku oraz bieżącą konserwację i utrzymanie obiektu.

Dawna stajnia dworska w Kołaczkowie, ob. siedziba Ośrodka Wspomagania Dziecka i Rodziny

nr rej. zabyt: 2520/A z 7.10.1955

Budynek z poł. XIX w. wchodzący w skład zespołu parkowo-pałacowego. Obiekt o formach klasycystycznych nakryty dachem naczółkowym. Elewacje rozczłonkowane pilastrami

ujmującymi osie okienne: prostokątne na parterze, półkoliste na piętrze. Wejścia w szczytach ujęte przyściennymi kolumnami. Stan zachowania: dobry

- Wykonano wszelkie niezbędne prace wynikające z corocznych przeglądów technicznych budynku oraz bieżącą konserwację i utrzymanie obiektu.
- W 2016 r. na terenie parku dokonano montażu nowych urządzeń siłowni. Pozwolenie Wielkopolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków nr 348/A/2016.
- W 2017 r. naprawiono elementy opierzenia komina oraz stolarki okiennej uszkodzone podczas nawałnicy z 11 sierpnia 2017 r. Naprawa nie wymagała pozwolenia Wielkopolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, ponieważ wszystkie uszkodzone elementy zostały usunięte zgodnie z wcześniejszymi zgodami WWKZ.

Kościół poewangelicki w Miłosławiu

nr rej. zabyt. 1923/A z 29.12.1983

Zbudowany w l. 1871-1879. Obiekt murowany, neogotycki, jednonawowy, z trójbocznie zamkniętym prezbiterium. Nad prezbiterium wysoka wieża. Wewnątrz nawy drewniane empory podparte na kolumnach. Stan zachowania: dobry. Sposób użytkowania: Obiekt został przekazany do dyspozycji powiatu uchwałą Rady Miejskiej w Miłosławiu z 3 lutego 2009 r., a powiat wrzesiński uchwałą Rady Powiatu przejął w użytkowanie kościół na 25 lat. Obiekt przeznaczony jest na imprezy kulturalne, w szczególności koncerty, wystawy, przedstawienia teatralne oraz spotkania z osobistościami świata kultury, nauki i sztuki. Powiat Wrzesiński wziął równocześnie na siebie ciężar renowacji, restauracji i remontów w zabytku.

- 2016 r., 18 stycznia 2016 r. Zarząd Powiatu Wrzesińskiego wystąpił do Burmistrza Gminy Miłosław z wnioskiem o nieodpłatne zbycie przez Gminę Miłosław na rzecz Powiatu Wrzesińskiego nieruchomości dawnego kościoła poewangelickiego w Miłosławiu. 29 marca 2016 r. zgodę na nieodpłatne przekazanie nieruchomości wyraził Wielkopolski Wojewódzki Konserwator Zabytków (Decyzja WWKZ nr 117/2016). 30 marca 2016 r. Rada Miejska w Miłosławiu Uchwałą Nr XVII/102/16 wyraziła zgodę na nieodpłatne przekazanie zabytkowego kościoła poewangelickiego na rzecz Powiatu Wrzesińskiego. W 2017 r. w wyniku plebiscytu obiektowi nadano nazwę: *Powiatowa Scena Kultury ZAMKOWA.*

- W związku z przejęciem zabytkowego kościoła na własność Powiatu Wrzesińskiego i użytkowaniem go na cele kulturalne w najbliższych latach planuje się zrealizować następujące zadania:
 - 1) przekształcić zakrystię w garderobę,
 - 2) zakupić krzesła,
 - 3) zamieścić oznakowanie (szyld na zewnątrz obiektu i wewnątrz),
 - 4) wykonać instalację systemu wystawienniczego,
 - 5) montaż instalacji elektrycznej zintegrowanej z systemem wystawienniczym,
 - 6) montaż gabloty informacyjnej przed budynkiem wraz z podświetleniem,
 - 7) montaż podświetlenia zabytku z zewnątrz,
 - 8) renowację ogrodzenia przed budynkiem wraz z bramą.
- 2016 r. :

Przystąpiono do prac związanych z wykonaniem instalacji elektrycznej w budynku kościoła (pozwolenie Wielkopolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków nr 401/2016/A z dnia 7.11.2016 r.) oraz do remontu wnętrza zakrystii kościoła (pozwolenie Wielkopolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków nr 403/2016/A z dnia 8.11.2016 r.). Wykonano projekt aranżacji i wyposażenia zakrystii w meble. Opracowanie projektu wykonał Arkadiusz Wypych z Pracowni Konserwacji Dzieł Sztuki ANTA z Kostrzyna (ul. Matejki 16, 62-025 Kostrzyn).
- 2017 r.:

W wyniku nawałnicy z 11 sierpnia 2017 r. obiekt kościoła poewangelickiego został częściowo uszkodzony. Naruszona została attyka oraz wieża. W związku z tym prowadzony remont zakrystii został przerwany. Obiekt został zamknięty do odwołania. Wykonano opinię stanu technicznego attyki oraz opinię stanu technicznego wraz z programem robót zabezpieczających na wieżę. Na prowadzenie robót związanych z zabezpieczeniem attyki uzyskano pozwolenie Wielkopolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków (pozw. nr 795/2017/A z dnia 29.11.2017 r.). Prace zostaną rozpoczęte jeszcze w 2017 roku.

Park krajobrazowy wraz grodziskiem w Zielińcu

Park krajobrazowy z poł. XIX w.: nr rej. zabyt. 1797/A z 27.06.1980

Grodzisko stożkowe z późnego średniowiecza: nr rej. zabyt. 48/Wlkp./A z 10.09.2007

Stan zachowania: dobry. Sposób użytkowania: park

- Wykonano wszelkie niezbędne prace związane z bieżącą konserwacją i utrzymaniem obiektu, pielęgnacja zieleni w parku, usuwanie drzew suchych i stanowiących zagrożenie, itp., stanowisko archeologiczne (grodzisko stożkowe) pozostaje nienaruszone (na jego terenie istnieje zakaz prowadzenia wszelkich prac ziemnych, które mogą prowadzić do przekształcenia bądź naruszenia substancji zabytkowej obiektu. Prace porządkowe prowadzone w jego obrębie wymagają uzyskania pozwolenia Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków).

Inwestycje przy pozostałych obiektach

Starostwo Powiatowe we Wrześni

Obiekt w strefie ochrony konserwatorskiej historycznego układu urbanistycznego miasta. Nie znamy dokładnej daty powstania budynku starostwa. Nastąpiło to prawdopodobnie w latach 60. XIX w. W 1912-1913 r. budynek landratury przebudowano ze środków przeznaczonych wcześniej na budowę we Wrześni nowego szpitala. Obok budynku władz powiatowych w 1913-1914 r. pobudowano willę dla starosty powiatowego (dziś budynek gminy, m.in. USC). Główne wejście do starostwa znajdowało się od ul. Ewangelickiej (3 Maja). Obok wejścia umiejscowiono balkon z czterema jońskimi kolumnami zwieńczony trójkątnym tympanonem. Ściany ubogacone były licznymi boniami, gzymsami i pilastrami. Budynek od ulicy otoczony był metalowym, kutym parkanem z murowanymi słupkami. W 1939 r. po remoncie budynku zubożono jego wielość form architektonicznych. Zlikwidowano kolumny z tympanonem, uproszczono gzymsy nadokienne i pilastry. Rozebrano parkan otaczający starostwo. W 1962 r. pobudowano łącznik pomiędzy budynkiem starostwa a dawną willą starosty tworząc jeden kompleks budynku urzędu (Chopina 9 i 10). Stan zachowania: bardzo dobry. Sposób użytkowania: urząd - Starostwo Powiatowe we Wrześni.

- Wykonano wszelkie niezbędne prace wynikające z corocznych przeglądów technicznych budynku oraz bieżącą konserwację i utrzymanie obiektu.

Dawny Ośrodek Zdrowia przy ul. 3 Maja we Wrześni

Obiekt w strefie ochrony konserwatorskiej historycznego układu urbanistycznego miasta. Kamienica z początku XX w. Pierwotnie jako budynek piętrowy kryty dachem namiotowym. W l. 30. XX w. nadbudowano drugie piętro. Po II wojnie światowej pełnił rolę ośrodka zdrowia. Stan zachowania: bardzo dobry Sposób użytkowania: biura - Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego, mieszkania.

- Wykonano wszelkie niezbędne prace wynikające z corocznych przeglądów technicznych budynku oraz bieżącą konserwację i utrzymanie obiektu.
- W wyniku nawałnicy z sierpnia 2017 r. uszkodzony został dach; we wrześniu 2017 r. za zgodą Wielkopolskiego Konserwatora Zabytków przystąpiono do jego remontu. W ramach prac zrealizowano wymianę opierzenia dachu, orynowanie oraz naprawę więźby dachowej.

Dawny Urząd Celny we Wrześni

Obiekt w strefie ochrony konserwatorskiej historycznego układu urbanistycznego miasta. Budynek wybudowany w 1895 r. jako siedziba Urzędu Celnego. Budynek murowany z czerwonej cegły, piętrowy, kryty dachem namiotowym, w części północnej ryzalit. Obecnie budynek otynkowany. Wejścia ujęte neogotyckimi obramieniami portalowymi. Stan zachowania: dobry. Sposób użytkowania: mieszkania. Budynek stanowi współwłasność Powiatu Wrześnińskiego w 13,55 %. Właściciel większościowy będący osobą prywatną posiada ponad 70 % własności obiektu.

- Wykonano wszelkie niezbędne prace wynikające z corocznych przeglądów technicznych budynku oraz bieżącą konserwację i utrzymanie obiektu.
- Właściciel większościowy zamierza przeprowadzić całkowitą wymianę poszycia dachowego (pozwolenie Wielkopolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków
- Nr 624/2017/A z dnia 19.09.2017 r.).

Stary budynek Szpitala Powiatowego we Wrześni

Obiekt w strefie ochrony konserwatorskiej historycznego układu urbanistycznego miasta. Budynek wzniesiony w l. 1925-1929 wg projektu Józefa Gierczyka. Jest to budynek wieloczętowy (skrzydło główne, do niego przylegające prostopadle skrzydła boczne, skrzydło

zbudowane na podstawie starego budynku szpitalnego oraz kaplica zamknięta półkoliście), na wysokim podpiwniczeniu, dwupiętrowy, kryty wysokim dachem wielopołaciowym krytym łupkiem, na dachu kaplicy wieżyczka. Elewacja frontowa osiemnastoosiowa z ryzalitem centralnym i dwoma bocznymi. Stan zachowania: bardzo dobry. Sposób użytkowania: szpital – Szpital Powiatowy we Wrześni Sp. z o.o.

- Wykonano wszelkie niezbędne prace wynikające z corocznych przeglądów technicznych budynku oraz bieżącą konserwację i utrzymanie obiektu.

Blok żołnierski w zespole koszar wojskowych (1), ob. Zespół Szkół Zawodowych nr 2 im. Powstańców Wielkopolskich we Wrześni

Obiekt w strefie ochrony konserwatorskiej historycznego układu urbanistycznego miasta. Budynek powstał w 1910 r. jako blok żołnierski. Obiekt monumentalny, na rzucie litery E, dwupiętrowy, kryty wysokim dachem namiotowym. Cechuje go surowość, prostota i oszczędność w detale architektoniczne. Stan zachowania: bardzo dobry. Sposób użytkowania: szkoła - Zespół Szkół Zawodowych nr 2 im. Powstańców Wielkopolskich.

- Wykonano wszelkie niezbędne prace wynikające z corocznych przeglądów technicznych budynku oraz bieżącą konserwację i utrzymanie obiektu.

Blok żołnierski w zespole koszar wojskowych (2) we Wrześni

Obiekt w strefie ochrony konserwatorskiej historycznego układu urbanistycznego miasta. Budynek powstał w 1910 r. jako blok żołnierski. Obiekt monumentalny, na rzucie litery E, dwupiętrowy, kryty wysokim dachem namiotowym. Cechuje go surowość, prostota i oszczędność w detale architektoniczne. Stan zachowania: zły. Sposób użytkowania: obiekt nieużytkowany, wystawiony na sprzedaż.

- Wykonano wszelkie niezbędne prace wynikające z corocznych przeglądów technicznych budynku oraz bieżącą konserwację i utrzymanie obiektu.
- W 2017 r. przeprowadzono konieczną naprawę dachu po uszkodzeniach spowodowanych przez nawałnicę z 11 sierpnia 2017 r. Wartość wykonanych prac - 15.216,07 zł (środki uzyskane od ubezpieczyciela na likwidację szkody).
- Dnia 2 lutego 2017 r. do Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Poznaniu wpłynął wniosek Zarządu Powiatu Wrzesińskiego o wydanie pozwolenia na rozbiórkę

bloku żołnierskiego w zespole koszar (dz. nr ewid. 3896/4), zlokalizowanego na terenie strefy ochrony konserwatorskiej układu urbanistycznego Wrześni, wpisanej do rejestru zabytków pod nr 295/Wlkp/A decyzją z dnia 19 kwietnia 2006 r. Wniosek o rozbiórkę poddyktowany był tym, że Powiat Wrzesiński bez powodzenia usiłuje sprzedać obiekt. Wielkopolski Wojewódzki Konserwator Zabytków pismem z 17 stycznia 2017 r. odmówił zgody na rozbiórkę budynku, z uwagi na fakt, że stanowi on ważny element zespołu koszar, ujęty jest w wojewódzkiej i gminnej ewidencji zabytków oraz zlokalizowany jest na terenie zabytkowego układu urbanistycznego. Po ponowieniu wniosku przez Zarząd Powiatu pismem z 28 lutego 2017 r. Wielkopolski Wojewódzki Konserwator Zabytków poinformował o konieczności przeprowadzenia oględzin budynku. Oględziny przeprowadzone zostały 13 marca 2017 r. Pismem z 20 marca 2017 r. Wielkopolski Wojewódzki Konserwator Zabytków poinformował o zebraniu materiału dowodowego, przesyłając Zarządowi Powiatu kopię protokołu z lustracji, natomiast pismem z 31 marca 2017 r. poinformował o przewidywanym terminie załatwienia sprawy. Oględziny z dnia 13 marca 2017 r. wykazały, że budynek bloku żołnierskiego pomimo braku użytkowania od 2003 r. znajduje się w dość dobrym stanie technicznym i jest zabezpieczony przed dostępem z zewnątrz. Nie zauważono śladów zawilgocenia ścian i stropów, więźba dachowa jest w bardzo dobrym stanie, podobnie pokrycie dachowe z zachowaną oryginalną dachówką z czasów budowy, obiekt posiada kompletną stolarkę okienną i drzwiową oraz niezmieniony układ i dekorację elewacji. Nie stwierdzono by w jakimkolwiek stopniu utracił swoje wartości zabytkowe. Z uwagi na powyższe Wielkopolski Wojewódzki Konserwator Zabytków nie wyraził zgody na rozbiórkę budynku bloku żołnierskiego.

Dawna Szkoła Mleczarska we Wrześni

Obiekt w strefie ochrony konserwatorskiej historycznego układu urbanistycznego miasta. Obiekt zbudowany w l. 1928-1929 wg projektu Mariana Pospieszalskiego. Budynek na planie litery C, składa się z części głównej, piętrowej, krytej dachem namiotowym oraz dwóch parterowych budynków bocznych (oficyn), również krytych dachami namiotowymi. Stan zachowania: zły. Sposób użytkowania: mieszkania, w większości obiekt nieużytkowany.

- Wykonano wszelkie niezbędne prace wynikające z corocznych przeglądów technicznych budynku oraz bieżącą konserwację i utrzymanie obiektu.

Pałac w Zielińcu

Na terenie parku znajduje się pałac, nie wpisany do rejestru zabytków, zbudowany na pocz. XX w. w stylu eklektycznym. Obecnie piętrowy. Elewację frontową zdobi czterokolumnowy portyk. Jednak bryła budynku została zszpecona przebudowami. Stan zachowania: dobry. Sposób użytkowania: Centrum Pomocy Bliźniemu MONAR – MARKOT.

- Wykonano wszelkie niezbędne prace wynikające z corocznych przeglądów technicznych budynku oraz bieżącą konserwację i utrzymanie obiektu.

2. UDZIELANIE DOTACJI NA PRACE PRZY ZABYTKACH

Powiat Wrzesiński udziela na wniosek zainteresowanych podmiotów dotacji celowych na dofinansowanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub budowlanych przy obiektach zabytkowych z terenu powiatu wrzesińskiego wpisanych do rejestru zabytków nie będących własnością powiatu, w szczególności obiektów architektury i budownictwa, zabytków ruchomych i zabytków archeologicznych. Zasady dotacji zawarte zostały w uchwale nr 240/XXXV/2005 Rady Powiatu we Wrześni z dnia 17.11.2005 r. ws. udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytku wpisanych do rejestru zabytków. Przekazanie dotacji następuje po zawarciu umowy między Powiatem Wrzesińskim a otrzymującym dotację.

W ramach działań Powiat Wrzesiński:

1. Przyjmował przez Kancelarię Starostwa Powiatowego wnioski o dotację zainteresowanych podmiotów. Zarząd Powiatu dokonywał rozpatrywania wniosków i podejmował decyzję o wnioskowaniu lub niewnioskowaniu do Rady Powiatu o przyznanie dotacji. Zarząd Powiatu zawierał umowy, dokonywał rozliczeń dotacji oraz kontrole wykonania zleconych zadań.
2. Informował o innych zewnętrznych źródłach (zarówno publicznych jak i prywatnych) dofinansowania prac konserwatorskich, restauratorskich lub budowlanych przy obiektach zabytkowych.
3. Udzielał dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub budowlane przy obiektach zabytkowych.

2016 r.:

- a) dotacja dla Parafii Rzymsko-Katolickiej pw. Narodzenia Najświętszej Maryi Panny w Pyzdrach na wymianę pokrycia dachowego na nawach bocznych kościoła pw. Narodzenia Najświętszej Maryi Panny w Pyzdrach - w wysokości 20.000,00 zł.

2017 r.:

- a) dotacja dla Parafii Rzymskokatolickiej pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa w Grabowie Królewskim na wykonanie drzwi do kościoła pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa w Grabowie Królewskim - w wysokości 10.000,00 zł.
- b) dotacja dla Parafii Rzymskokatolickiej pw. Narodzenia Najświętszej Maryi Panny w Pyzdrach na renowację drzwi zewnętrznych w budynku kościoła parafialnego w Pyzdrach - w wysokości 10.000,00 zł.
- c) dotacja dla Parafii Rzymskokatolickiej pw. Św. Andrzeja Apostoła w Nekli na renowację rozety witrażowej w północnej ścianie transeptu kościoła parafialnego pw. Św. Andrzeja Apostoła w Nekli - w wysokości 10 000,00 zł.
- d) dotacja dla Parafii Rzymskokatolickiej pw. Świętego Krzyża we Wrześni na zadanie pn: "Rewitalizacja wnętrza zabytkowego, drewnianego kościoła pw. Świętego Krzyża we Wrześni na Lipówce" - w wysokości 20.000,00 zł.

Na rok 2018 r. zaplanowano dotacje:

- a) dla Parafii Rzymskokatolickiej pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa w Grabowie Królewskim na „Prace konserwatorskie przy obrazie Serca Jezusa i ramę w ołtarzu głównym kościoła parafialnego” - w wysokości 10.000,00 zł.
- b) dla Parafii Rzymskokatolickiej pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa w Węgieńkach na „Renowację okna witrażowego w kościele parafialnym” - w wysokości 10.000,00 zł.
- c) dla Parafii Rzymskokatolickiej pw. Narodzenia NMP w Pyzdrach na „Prace budowlane przy XIV-wiecznym kościele pofranciszkańskim pw. Ścięcia Głowy św. Jana Chrzciciela w Pyzdrach - w wysokości 20.000,00 zł.
- d) Dla Parafii Rzymskokatolickiej pw. Świętego Krzyża we Wrześni na „Prace konserwatorskie polichromii ścian i stropu kościoła parafialnego oraz retabulum ołtarza głównego i ołtarzy bocznych pw. Św. Rocha i św. Rozalii” - w wysokości 20.000,00 zł.

Złożono także wnioski:

- a) o dotację w 2016 r. na prace konserwatorsko-restauratorskie przy kostnicy w zespole kościoła parafialnego pw. Świętego Andrzeja Apostoła w Nekli (wniosek o 40.000,00 zł) – nie przyznano środków,
- b) o dotację w 2017 r. na prowadzenie prac konserwatorsko-renowacyjnych mających na celu odtworzenie czterech zniszczonych rzeźb figuralnych w zespole dworskim w Bieganowie (wniosek o 23.947,21 zł) – nie przyznano środków,
- c) o dotację w 2018 r. na prace konserwatorskie zespołu witraży kościoła parafialnego pw. Świętego Andrzeja Apostoła w Nekli (wniosek o 30.000,00 zł) – wniosek zostanie rozpatrzony w 2018 r.

WSPÓŁPRACA ZE SPOŁECZNYMI OPIEKUNAMI ZABYTEKÓW

Na podstawie art. 103 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2003 r. Nr 162 poz. 1568 z późn. zm.) Starosta Wrzesiński na wniosek Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków ustanawia społecznych opiekunów zabytków. Do starosty należy też cofanie ustanowienia społecznych opiekunów zabytków; prowadzenie listy społecznych opiekunów zabytków; wydawanie osobom fizycznym legitymacji społecznego opiekuna zabytków; wydawanie zaświadczeń osobom prawnym lub innym jednostkom organizacyjnym pełniącym funkcję społecznego opiekuna zabytków. Zadaniem społecznych opiekunów zabytków jest podejmowanie działań związanych z zachowaniem wartości zabytków i utrzymaniem ich w jak najlepszym stanie, upowszechnianie wiedzy o zabytkach oraz współdziałanie w tym zakresie ze Starostwem oraz Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.

Na terenie powiatu wrzesińskiego funkcję społeczny opiekunów zabytków spełniają trzy podmioty, dwie osoby fizyczne oraz jedna osoba prawna:

- 1) Sebastian Mazurkiewicz, Nekla, decyzja Starosty Wrzesińskiego nr 1/2014 (NP.413.1.2014),
- 2) Damian Staniszewski, Września, decyzja Starosty Wrzesińskiego nr 1/2016 (NP.413.1.2016),
- 3) Stowarzyszenie Projekt Września, Września, decyzja Starosty Wrzesińskiego nr 2/2016 (NP.413.2.2016).

3. ZAJĘCIA OBIEKTÓW ZABYTKOWYCH

Na podstawie art. 50 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2003 r. Nr 162 poz. 1568 z późn. zm.) Starosta w przypadku wystąpienia zagrożenia dla zabytku ruchomego wpisanego do rejestru, polegającego na możliwości jego zniszczenia, uszkodzenia, kradzieży, zaginięcia lub nielegalnego wywiezienia za granicę, wojewódzki konserwator zabytków może wydać decyzję o zabezpieczeniu tego zabytku w formie ustanowienia czasowego zajęcia do czasu usunięcia zagrożenia oraz w przypadku wystąpienia zagrożenia dla zabytku nieruchomego wpisanego do rejestru, polegającego na możliwości jego zniszczenia lub uszkodzenia, starosta, na wniosek wojewódzkiego konserwatora zabytków, może wydać decyzję o zabezpieczeniu tego zabytku w formie ustanowienia czasowego zajęcia do czasu usunięcia zagrożenia. W tych działaniach Starosta ściśle współpracuje z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków oraz samorządami terytorialnymi ze swojego obszaru.

W 2016 i 2017 r. Starosta Wrzesiński nie występował do Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków z takim wnioskiem.

4. ZNAKOWANIE ZABYTKÓW

Na podstawie art. 12. 1. ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2003 r. Nr 162 poz. 1568 z późn. zm.) Starosta, w uzgodnieniu z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków, może umieszczać na zabytku nieruchomym wpisanym do rejestru znak informujący o tym, iż zabytek ten podlega ochronie.

W powiecie wrzesińskim po dokonaniu uzgodnień z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków w Poznaniu przeprowadzono oznakowanie zabytków wpisanych do rejestru zabytków:

- w 2017 r. oznakowano zabytki na terenach gmin: Września (zamontowano 43 tabliczki) i Kołaczkowo (zamontowano 22 tabliczki);

Obecnie wszystkie zabytki wpisane indywidualnie do rejestru zabytków znajdujące się na terenie powiatu wrzesińskiego posiadają oznakowanie znakiem Konwencji haskiej. Oznakowania dokonano zgodnie Rozporządzeniem Ministra Kultury z 9 lutego 2004 roku w sprawie wzoru znaku informacyjnego umieszczanego na zabytkach nieruchomych wpisanych do rejestru zabytków (Dz. U. Nr 30, poz. 259). Informację o znakowaniu zabytków podano do

publicznej wiadomości na stronie internetowej powiatu oraz w Przeglądzie Powiatowym (nr 251 z 25 sierpnia 2017 i nr 252 z 8 września 2017).

5. WSPIERANIE PRZEDWZIĘWZIĘĆ WSPOMAGAJACYCH TURYSTYKĘ

W celu wyeksponowania obiektów dziedzictwa kulturowego dla potrzeb turystycznych i społecznych podejmowane są różnokierunkowe działania poprzez tworzenie i promocję na bazie obiektów kulturowych tras i ścieżek turystycznych.

Przez teren powiatu wrzesińskiego przebiega trasa Szlaku Piastowskiego. Szlak tematycznie związany jest z początkami państwowości polskiej. Z terenu powiatu jako obiekt wpisany na szlaku znajduje się Rezerwat Archeologiczny „Gród w Grzybowie” – Oddział Muzeum Pierwszych Piastów na Lednicy – nr rej. zabyt. 1746/A z 05.03.1976. Pretenduje jako obiekt do szlaku Muzeum Regionalne Ziemi Puzdrskiej w Puzdrach – nr rej. zabyt. kl.IV-73/35/58 z 3.10.1958. Powiat Wrzesiński jest członkiem stowarzyszenia Klaster Turystyczny „Szlak Piastowski w Wielkopolsce”. W roku 2016 i 2017 Powiat Wrzesiński opłacił składki członkowskie w wysokości 1956,00 zł za każdy rok.

Powiat Wrzesiński na stronie internetowej zamieszcza informacje turystyczne dotyczące komunikacji, hotelarstwa, gospodarstw agroturystycznych, gastronomii oraz muzeów i zabytków na terenie powiatu (<https://www.wrzesnia.powiat.pl/478,turystyka>).

6. WSPÓŁPRACA Z PODMIOTAMI NA RZECZ OCHRONY DZIEDZICTWA

Powiat Wrzesiński współpracuje z instytucjami i organizacjami działającymi na rzecz ochrony zasobów kulturowych i przyrodniczych oraz rozwoju turystyki w powiecie wrzesińskim.

W ramach ochrony dziedzictwa kulturowego szczególna współpraca odbywa się z Muzeum Regionalnym im. Dzieci Wrzesińskich we Wrześni, Muzeum Regionalnym Ziemi Puzdrskiej w Puzdrach, z Rezerwatem Archeologicznym „Gród w Grzybowie” oraz Izbą Pamięci Władysława Reymonta w Kończakowie. Przejawia się to zwłaszcza w organizowaniu wspólnych przedsięwzięć kulturalnych i patriotycznych.

Współpraca z samorządami oraz ze stowarzyszeniami na rzecz ochrony dziedzictwa polega na przekazywaniu dotacji celowych w ramach zadania na rzecz ochrony dziedzictwa kulturowego.

7. UPOWSZECHNIANIE WIEDZY O DZIEDZICTWIE

Zadaniem powiatu jest upowszechnianie wiedzy o zasobach kulturowych i przyrodniczych oraz walorach turystycznych powiatu na stronie internetowej oraz innych dostępnych środkach masowego przekazu.

W ramach tego działania *Powiatowy Program Opieki nad Zabytkami dla Powiatu Wrzesińskiego na lata 2014-2017* został upubliczniony w Biuletynie Informacji Publicznej Powiatu Wrzesińskiego oraz na stronie domowej Powiatu. Na tej stronie w zakładce zabytki (<http://wrzesnia.powiat.pl/turystyka/zabytki.html>) podane są także informacje dotyczące zabytków w poszczególnych gminach (Kończakowo, Miłosław, Nekla, Pызdry, Września), informacje o Społecznym Opiekunie Zabytków oraz informacje o sposobie przyznawania dotacji wraz z formularzami.

W ramach wydawania niekomercyjnych niskonakładowych wydawnictw (drukowanych: przewodników, albumów, widokówek, folderów itp. lub wykorzystujących inne techniki zapisu, np. płyty CD) popularyzujących wiedzę o zasobach kulturowych i przyrodniczych powiatu wydano kalendarz na rok 2018 z wizerunkami obiektów zabytkowych.

STAROSTA

Dłoniży Zaśniewicz